

KONINKLIJKE NEDERLANDSE SCHAAKBOND

Aan (Plaatsvervangende) leden Bondsraad
Van AB
Betreft Voortgangsrapportage
Cc
Dd 12 juni 2020
Nr 20-20389

Algemeen

Coronacrisis

De coronacrisis die half maart (in Noord-Brabant enkele weken eerder) uitbrak, heeft ook voor de KNSB een flinke impact gehad. Heel belangrijk voor de korte termijn was het opzetten van een goede communicatielijn met clubs en bonden, om hen te informeren en mee te nemen in de ontwikkelingen. Na wat zoeken de eerste tijd hebben we nu een goede regelmaat van mailings, en staat op www.schaakbond.nl ook een overzichtsartikel. We hebben begin juni ook een belronde onder 30 clubs gehouden, om na te gaan hoe het men gaat, wat er leeft en waar behoefte aan ondersteuning is. Deze actie werd zeer gewaardeerd. De resultaten hebben we gedeeld in de mailing van 12 juni 2020.

Een tweede belangrijke prioriteit bestond uit alle wedstrijden in het voorjaar. In de eerste plaats de KNSB-competitie en KNSB-bekercompetitie. Die werden uiteraard stopgezet, maar de lastige beslissingen kwamen vooral daarna: wel of niet definitief beëindigen, wel of geen promotie en degradatie. Het voorjaar is ook het seizoen van alle nationale jeugdkampioenschappen. Ook die zijn afgelast (alleen het NK D en het NK E worden mogelijk nog in het najaar gehouden). Bij wijze van alternatief zijn er online kampioenschappen op Schaakmatties en Chess.com georganiseerd.

In het algemeen hebben we onze online activiteiten ook sterk opgeschroefd sinds half maart. We organiseren veel meer toernooien op Schaakmatties en Chess.com, hebben de meeste opleidingen via webinars voortgezet en hebben ook clubs geholpen met het opzetten van online clubavonden. Anders dan bij de meeste sporten is online schaken een behoorlijk alternatief voor het bordschaak.

Vanaf het begin is er intensief contact met NOC*NSF en de andere sportbonden. NOC*NSF is namens de sportsector de gesprekspartner van de overheid en coördineert de acties van de sportsector. In het begin ging het vooral om crisiscommunicatie, informeren en inventariseren. Verschillende sporten (zowel de bond, clubs als commerciële sportaanbieders) zijn financieel hard geraakt. Sommigen raakten zelfs snel in de problemen, en de aandacht ging logischerwijs eerst vooral daarheen.

De laatste tijd ligt de prioriteit vooral op het geleidelijk, en zo normaal mogelijk, opstarten van de sportsector. Daarvoor worden een plan van aanpak en een sportprotocol ontwikkeld. Als KNSB werken we daar actief aan mee, door de voor schaken belangrijke punten in te brengen. Dit betreft bijvoorbeeld 'normaal' tegenover elkaar kunnen zitten – al weten we niet of de overheid daarvoor toestemming gaat geven.

NOC*NSF

Bij NOC*NSF ligt de focus logischerwijs vooral bij de coronacrisis. Los daarvan gaat ook aandacht uit naar de sportagenda 2021-2024. Onderdeel daarvan is vernieuwing van de verenigingsstructuur van NOC*NSF. Daarvoor is een onderzoek verricht door Ivan Pouwels (UvT). Aan de hand van dit onderzoek zijn er werkgroepen in oprichting, die de conclusies en aanbevelingen in concrete plannen gaan vertalen.

Strategische partners

Tata Steel

Tata Steel en de KNSB hadden een samenwerkingsovereenkomst voor de bevordering van het schoolschaak in IJmond en de Tata on Tour speelsteden. In verband met financiële problemen bij Tata Steel is deze overeenkomst helaas niet verlengd.

Deloitte

2020 is het laatste jaar van het sponsorcontract met Deloitte voor het NK Schaken Algemeen en Dames. We zijn in gesprek met Deloitte over verlenging.

Schoolschaak

Schoolschaaktoernooien

De fysieke schoolschaaktoernooien waren bijna tot de regionale wedstrijden gevorderd. Een enkele lokale voorronde stond ook nog gepland in maart. Toen brak de coronacrisis uit en zijn alle fysieke schooltoernooien afgelast inclusief de landelijke finales.

Scholen zijn vervolgens een alternatief geboden met het NK Schoolschaak Online op Schaakmatties.

In de periode 18 mei t/m 13 juni zijn vervolgens 12 kwalificatietoernooien gespeeld met ca. 700 deelnemers. Daarna volgende nog 4 halve finales met 40 teams (ca. 200 kinderen), een individuele finale (33 deelnemers) en een teamfinale (18 teams, ca. 100 kinderen). Omdat scholen gedeeltelijk weer open gingen, was gekozen voor een opzet die zo laagdrempelig en flexibel mogelijk was, zodat spelers op meerdere dagen kunnen meedoen. Alle kwalificaties en halve finales zijn namelijk op schooldagen gespeeld tussen 15.30 en 17.15 uur. Alleen de finale vond plaats op de oorspronkelijke finaledag op zaterdag 13 juni van het (fysieke) NK Schoolschaken Algemeen.

In samenwerking met Chessity zijn 10 extra teams in de halve finale ingestroomd. Zij hadden zich via 3 kwalificaties op Chessity hiervoor geplaatst.

Vanaf 15 juni starten ook de kwalificaties voor categorie 345 met een finale toernooi op 26 juni.

Stedelijke schoolschaakprojecten

Een deel van de stedelijke projecten is online doorgegaan. Dat is met name in Den Haag en een enkele school in Amsterdam. De lessen in Eindhoven, Drunen, Amsterdam en IJmond zijn vrijwel allemaal uitgesteld tot juni / september.

Workshops “Introductie schaakles geven”

Om zoveel mogelijk leerkrachten en ouders te inspireren met schaken aan de slag te gaan is de workshop “introductie Schaakles geven” ontwikkeld. Helaas heeft het geven van deze workshop aan scholen stilgestaan door de coronacrisis. Wel is ook hier een online versie georganiseerd, die twee keer is uitgevoerd in juni. Het is lastig om hiervoor de juiste doelgroep te bereiken. Momenteel wordt daarom gewerkt aan een communicatieplan waarin wordt omschreven hoe diverse partijen kunnen worden betrokken bij het succes van deze workshop. Het is hierbij essentieel dat de doelstelling om 64.000 kinderen te leren schaken voor iedereen helder en zichtbaar is. Doel is om in september vol te starten met deze workshops.

Breedteschaak

Clubondersteuning

Enquête vitale verenigingen

Ruim 160 verenigingen hebben weer meegedaan aan de tweede enquête vitale verenigingen in januari-februari. De gegevens worden nog verwerkt. De kadervragen en verzoeken zijn daar al uitgehaald. Ruim 60 verenigingen hebben belangstelling getoond voor diverse cursussen. Schaaktrainer 1, 2 en Schoolschaakleraar zijn populairst (50%), bij de arbiters Scheidsrechter 1 (25%).

Verenigingsprijs

Op woensdagavond 11 maart is de verenigingsprijs uitgereikt aan Schaakvereniging De Volewijckers in Amsterdam Noord. KNSB-ambassadeur Jan Stomphorst reikte de prijs van 1.000 euro uit aan hun voorzitter / jeugdleider David Spaan.

Good Practices

Jasel Lopez heeft in het voorjaar zijn good practices opgeleverd van zijn onderzoek bij 10 schaakverenigingen. Hij heeft per vereniging beschreven wat ze doen en waar ze in opvallen. Hij heeft vervolgens daaruit een aantal simpele tips gehaald die voor elke vereniging van toepassing kunnen zijn. Dat varieert van Whatsapp groepen maken, tot speciale feestdagen, tot roulerschema's voor vrijwilligers tot toernooien met naturaprijzen die de deelnemers zelf meenemen.

Op de KNSB website zullen de good practices geplaatst worden, zodat alle verenigingen daar hun voordeel mee kunnen doen.

Online hulp

Een tiental clubs heeft alsnog gekozen om deel te nemen aan Schaakmatties. Zij deden vorig jaar niet mee aan het gratis aanbod, maar hebben nu bewust gekozen om hun jeugd op de clubavond

met Schaakmatties aan de gang te laten gaan. Wij hebben een deel van deze clubs geholpen hoe ze een intern toernooi kunnen organiseren ende activiteit van hun kinderen kunnen volgen.

Ledenwerving algemeen/promotie

Op de website is een stuk over online schaken geplaatst vanuit het oogpunt van de clubs.

Communicatie en algemene dienstverlening

Websites

Begin juni is het redesign van de websites www.schaakbond.nl en www.schaken.nl opgeleverd. De sites zien er nu frisser en moderner uit. Het heeft helaas wel flink langer geduurd dan gepland. We zijn nu gestart met de vereenvoudiging van de menustructuur, zodat informatie eenvoudiger te vinden is.

OLA

De motor van OLA is bijgewerkt naar een hogere versie van Oracle, daarmee kunnen we de veiligheid van de gegevens blijven waarborgen.

Competitie-, rating- en kalenderwebsites

Door de Corona crisis is de KNSB competitie en de KNSB Beker stilgelegd en geannuleerd. Het seizoen 2019-2020 wordt als niet gespeeld beschouwd, er is geen promotie en degradatie en er zijn geen kampioenen.

Voor de competitie 2020-2021 hebben we twee varianten uitgewerkt die u bij de andere stukken kunt vinden.

Rating

Op dit moment wordt gewerkt aan maandelijkse ratingrapportages (nu nog 1x per kwartaal). Omdat er sinds half maart geen partijen meer voor de rating worden gespeeld, kan er sneller voortgang worden geboekt. Via de website <https://ratingviewer.nl/> is te zien welke kant we op werken. Voor einde zomer zullen alle toernooiorganisatoren door ons benaderd worden over de nieuwe werkwijze.

Schaakkalender

De invoer website van toernooien <https://schaakkalender.nl/> krijgt een extra functie in verband met de nieuwe ratingviewer. Als een toernooi opgevoerd wordt dat verwerkt moet worden voor de rating, moeten er extra vragen beantwoord worden, zodat wij in staat zijn de rapportages goed en snel te verwerken in een maandelijkse ratinglijst.

Kadervorming

Voortgang opleidingen

Afgerond in januari/ februari

- Schaaktrainer 1 Bunschoten (9 geslaagden)
- Schaaktrainer 1 Delft (9 geslaagden)

In maart zijn van de negen ingeplande/ lopende opleidingen:

- twee in zijn geheel uitgesteld naar september (ST 1Breda, ST1 Leeuwarden)
- één vervolg uitgesteld naar september (ST1 Eindhoven)
- Zes online voortgezet (Rotterdam, Amsterdam, Leiden (ST1 en ST2), Zwaag, Utrecht (ST3). Deze cursussen zijn inmiddels afgerond of worden dit voor 1 juli 2020.

In de periode maart-juni vonden er daarnaast diverse Webinars plaats:

- Lichess voor schaaktrainers; *in totaal 70 deelnemers (2x)*
- Schaakmatties en Chesskid voor coaches en trainers; *in totaal 29 deelnemers (2x)*.
- Lichess voor schaaktrainers (vervolg); *in totaal 24 deelnemers (2x)*
- *Schoolschaken na 8 juni*; 25 deelnemers
- Introductie schaakles geven; *deelnemer aantal nog onbekend (2x)*

De cursus Scheidsrechter 1 is tweemaal online gegeven; aan in totaal 35 deelnemers.

Ontwikkeling en verbetering opleidingen

De omstandigheden hebben een impuls gegeven aan het onderzoeken van nieuwe mogelijkheden voor kennisoverdracht en het delen van ervaringen. Dit zal worden geëvalueerd en meegenomen in het toekomstig opleidingsaanbod. Denk aan:

- (Deels) online verzorgen van cursussen; aandacht voor online lesgeven aan kinderen
- Online toetsing: schaak didactische en technische toetsen zijn online afgenomen
- Organiseren van Webinars (zie boven)

Topschaak

Programma Anish Giri

Het programma van Anish Giri in 2020 stond voor een belangrijk deel in het teken van het Kandidatentoernooi. De voorbereiding van Anish op het kandidatentoernooi nam de maand februari in beslag. Naast Erwin l'Ami en Jorden van Foreest, waren er tijdens het trainingskamp

nog drie andere grootmeesters om hem te helpen. Het Kandidatentoernooi begon op 17 maart in Ekaterinenburg. Na 7 ronden, exact halverwege het toernooi, brak de FIDE-president Dvorkovich het toernooi af omdat Rusland vanwege de corona crisis het luchtruim sloot. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer het toernooi hervat kan worden. In de stand na 7 ronden staat Anish met 3,5 uit 7 op 50%, een vol punt achter de twee koplopers Ian Nepomniachtchi en Maxime Vachier-Lagrave. Tijdens het Kandidatentoernooi was er relatief veel aandacht van de pers, enerzijds omdat de WK-cyclus altijd veel aandacht krijgt, en anderzijds omdat alle andere internationale topsportevenementen al waren stopgezet.

De wedstrijdkalender van Anish is door de coronacrisis natuurlijk ingrijpend gewijzigd. De laatste maanden nam Anish deel aan een aantal online toernooien. Het meest opvallend was zijn deelname aan het Magnus Invitational (18 april-3 mei). Anish wist zich niet te plaatsen voor de knock-out fase (Anish is geen specialist in rapid/blitz online). Wel wist hij de onderlinge matches tegen Magnus Carlsen en Fabiano Caruana te winnen. Met name de zege op de uiteindelijke toernooiwinnaar Carlsen was een grote sensatie en dat was ook in de traditionele media (kranten en teletekst) te lezen.

Programma Jorden van Foreest

Na zijn uitstekende resultaat in het Tata Steel Chess Tournament (4^e plaats met 7 uit 13, achter Carlsen, Caruana en So), won Jorden in Praag een zogenaamd Challengers toernooi met 6 uit 9. Voor de editie van 2021 wordt hij nu uitgenodigd voor de Masters groep. Het toernooi in Praag is qua opzet enigszins vergelijkbaar met Wijk aan Zee.

Jorden is op basis van bovenstaande resultaten op de wereldranglijst doorgestegen naar plaats 54 met een rating van 2682 (Anish staat met 2764 op plaats 10). Voor Jorden komt de coronacrisis heel ongelegen net in een fase waarin hij veel toernooiuitnodigingen kreeg.

Met name Jordens prestatie in Wijk aan Zee legde de basis voor een zogenaamde 'maatwerk' procedure bij NOC*NSF. De uitkomst hiervan was positief, en Jorden heeft de A-status gekregen van NOC*NSF tot en met 31-3-2021.

Landenteams

De FIDE heeft de Olympiade die gepland stond voor 5-18 augustus 2020 verplaatst naar de zomer van 2021.

NOC*NSF

Er is contact geweest met NOC*NSF over de financiële gevolgen van de corona crisis voor de uitgaven op het gebied van topschaak. Een deel van de topschaaksubsidie zal mogelijk teruggestort moeten worden indien activiteiten niet hebben plaatsgevonden. Meer duidelijkheid zal pas in juli volgen. In de zomer volgt ook uitsluitel over onze subsidieaanvraag voor de periode 2021-2024.

Papendal talentenprogramma

Casper Schoppen heeft net voor de corona crisis uitbrak in Hamburg een gesloten GM-toernooi gewonnen met een score van 6,5 uit 9. Zijn score was tevens voldoende voor een grootmeesternorm en de titel. Casper nam deel in Duitsland dankzij bemiddeling van de KNSB en onder begeleiding van Sipke Ernst.

Trainingen op Papendal (Jorden, Lucas, Liam en Casper) zijn momenteel niet mogelijk, behalve onder strenge voorwaarden. Wel hebben er online trainingen plaatsgevonden.

Trainingen talentstatushouders

De talentstatussen zijn per 1 februari 2020 vastgesteld door de Technische Commissie. We zitten in een overgangperiode - van seizoenen naar jaren.

De trainingsprogramma's van de talentstatushouders gaan gewoon (online) door.

Uitzendingen

De verwachting is dat alle internationale jeugdkampioenschappen in 2020 geschrapt zullen worden door de FIDE en de ECU. Definitieve besluiten zijn nog niet genomen.

Evenementen

Evenementen volwassenen

Het ONK Dieren is afgelast. We onderzoeken momenteel of het NK Algemeen en Dames door kan gaan in de zomer.

Evenementen jeugd

345 toernooien

Met de kwalificaties voor 345 scholentoernooien was nog net een begin gemaakt in januari. Er zijn nieuwe toernooien georganiseerd in Eindhoven, Doetinchem, Doorn-Driebergen en Apeldoorn voor het stilleggen van alle toernooien.

NK VO Philips Stadion Eindhoven (16 jan)

Het Stedelijk Gymnasium Leiden was op 16 januari in het Philips Stadion Eindhoven oppermachtig bij het NK schaken voor schoolteams Voortgezet Onderwijs (NK VO) in twee categorieën. Zowel in categorie I (alle leerjaren) als in categorie II (eerste twee leerjaren) pakten ze de titel.

Tot slot was er nog categorie III, Brainport regio. 5 teams streden hier om de titel van de

Brainport regio. Het was spannend, maar uiteindelijk ging het Van Maerlantlyceum - Eindhoven (team 2) er met de titel vandoor.

Kwalificaties NK ABC

In februari zijn in Eindhoven en in Delft nog twee kwalificaties gespeeld voor het NK ABC. In Delft werd nog een speelronde geheel geschrapt omdat het brandalarm afging en niet meer op tijd uitgezet kon worden.

Individuele NK's jeugd

Kort na de kwalificaties zijn alle individuele NK's jeugd vervolgens uitgesteld en sommige inmiddels ook afgelast. Voor het NK E en NK D wordt nog dit najaar alsnog gekeken naar de mogelijkheden. Voor het NK ABC en de Nationale Pupillendag zal dat niet meer lukken vanwege onoverkomelijke financiële en organisatorische redenen.

Als alternatief zijn de NK's jeugd online georganiseerd op een van de oorspronkelijke toernooidata:

10 april, NK E Online

1 mei, NK ABC Online

21 mei, NK D Online

Deze evenementen waren stuk voor stuk zeer geslaagd. Ze zijn op Twitch.tv/schaakbond live uitgezonden onder regie van IM Stefan Kuijpers en met gastcommentatoren die belangeloos hun kennis met het publiek deelden. De Chess Queens waren bij vrijwel alle NK's goed vertegenwoordigd. Bij het NK ABC was het zelfs een ware reünie van oud-jeugdkampioenen en Grootmeester Erwin L'Ami.

De kampioenen zijn geen onbekenden, hoewel het speeltempo (5 minuten + 5 seconden per zet) en platform, sommigen natuurlijk beter ligt dan anderen:

E: Tommy Grooten, Luna Huang

D: Prajit Sai Kumar, Lauri Maris

C: Kobe Smeets, Lauri Maris

B: Loek van der Hagen, Jule Cordes

A: Siem van Dael, Alisha Warnaar

Ook was leuk dat onze Nederlanders in het buitenland konden meedoen, Yichen Han vanuit Engeland. Alexander Rutten wilde vanuit de VS tevens deelnemen, maar zag dit sneuvelen vanwege het tijdsverschil en een toets van school.

De kampioenen voor het alternatief voor de Nationale Pupillendag, het NK FGH Online op 20 juni, komen hier nog bij.

NK Viertallen Online

Dit evenement voor zowel viertallen van een school (basisonderwijs) als van clubs met spelers t/m 12 jaar, bestond al wel in het klein in 2019. Door de coronacrisis is dit toernooi dit jaar met 4 kwalificaties en een finale echter uitgegroeid tot een enorm leuke strijd op de vrijdagmiddag. Met gemiddeld 120 deelnemers per toernooi was het goed bezet en kwamen steeds sterkere jeugdteams aanschuiven. Op vrijdag 19 juni spelen de laatst overgebleven 3 schoolteams en 10 jeugdclubteams t/m 12 jaar om de NK titel.

PR-activiteiten

Sinds 16 maart jl. in Sanne Krist voor 2 dagen in de week werkzaam bij de KNSB, op inhuurbasis. Zij houdt zich bezig met digitale marketing en communicatie. In eerste instantie heeft ze vooral zich bezig gehouden met Schaakmatties (o.a. opzetten nieuwsbrief).

Door de coronacrisis heeft online schaken veel aandacht in landelijke media gekregen. We hebben goed de kans gekregen het online schaken in een positief daglicht te plaatsen. Soms berichtten media buiten de schaakbond om (o.a. de Volkskrant met artikelen over eerst het kandidatentoernooi en daarna over het Magnus Carlsen Invitational), soms benaderden ze KNSB.

Overzicht:

- Verschillende artikelen met Anish Giri in de Volkskrant
- Interview met Dharma Tjiam op Radio 1 (BNN/VARA Sportcombinatie) over het kandidatentoernooi
- Interview met Dharma Tjiam op BNR Nieuwsradio over online schaken en Schaakmatties
- 2 artikelen in NRC over online schaken
- Interview met Jeroen Bosch in De Stentor
- Artikel over online denksporten in het Reformatorisch Dagblad
- Artikel over DGT in de Volkskrant

We hebben ook de contacten met onze schaakambassadeur Nick Schilder aangehaald. Nick wil graag weer enkele promotieactiviteiten voor het schaken uitvoeren, ook online. Zo staat een filmpje voor Schaakmatties op het programma. Bij deze een oproep om leuke initiatieven waarin ook een rol aan Nick wordt toebedacht, aan te melden bij de KNSB. Wij gaan dan in overleg met hem wat mogelijk is. Initiatieven gericht op jeugd of met een regionale of landelijke uitstraling, maken meer kans.

Internationale zaken

De KNSB heeft in mei deelgenomen aan een ingelaste online ECU vergadering van Europese schaakbonden over de corona crisis. Het was goed om te horen hoe de aanpak in andere landen is, alhoewel tegelijkertijd duidelijk werd dat de onderlinge verschillen in de diverse landen groot is. In sommige landen (IJsland, Kroatië) werd in mei het schaken alweer voorzichtig opgestart. In veel landen was daar nog geen sprake van. De ECU gaf aan dat de Europese Jeugdkampioenschappen weliswaar nog steeds op de kalender staan voor november, maar gaf aan dat de kans zeer klein was dat deze doorgang zouden vinden. Het ECU bestuur was vrij vastbesloten in hun voornemen om de individuele Europese Kampioenschappen (algemeen in Slovenië; vrouwen in Roemenië) in december door te laten gaan, maar dat hangt natuurlijk sterk af van hoe de corona crisis zich ontwikkeld.

Herman Hamers was aanwezig op het 90e FIDE Congres in Abu Dhabi in februari.